

ÖZEL SİRKÜLER

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

(Ocak 2025)

GİRİŞ

01 Ocak-31 Ocak 2025 tarihleri arasında meydana gelen ekonomik gelişmeleri ele aldığımız bültende, bu dönemde açıklanan makroekonomik göstergelerle birlikte öncü göstergeler olarak adlandırılan veriler tabloda geçmiş yıllarla/aylarla kıyaslamalı olarak verilmiş, büyüme, işsizlik, cari açık, enflasyon ve öncü göstergeler açısından uygulanan ekonomi politikalarıyla uyumlu ve olumlu yönde gerçekleşenler yeşil, uygulanan ekonomi politikalarıyla uyumlu olsa bile ülke ekonomisinin büyümesi ve gelişmesi açısından olumsuz olanlar kırmızı ile işaretlenmiş ve yorumlanmıştır. Her veri sadece olumlu veya sadece olumsuzluk içermeyebilir, olumlu ve olumsuz yönlerin birlikte ele alınıp, kısa, orta ve uzun vadeli seyrine de bakılmalıdır.

A. MAKRO EKONOMİK VE ÖNCÜ GÖSTERGELER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER									
	2022	2023	2024/MART	2024/HAZİRAN	2024/EYLÜL	2024/EKİM	2024/KASIM	2024/ARALIK	2025/OCAK
BÜYÜME									
GSYH (Yılbaşından itibaren USD) (geçen yılın aynı ayına göre %) TÜİK	906 milyar USD (%5,5)	1,1 trilyon USD (%4,5)	285,5 milyar USD (%5,7)	594,8 milyar USD (% 2,5)	952,8 milyar USD (%2,1)				
İSTİHDAM									
İşsizlik Oranı (MA) (TÜİK)	10,30%	8,80%	8,60%	9,20%	8,60%	8,80%	8,60%		
İstihdam Oranı (İstihdam edilenlerin çalışabilir nüfusa oranı) TÜİK	48,20%	48,90%	49,50%	49,30%	49,70%	49,90%	49,60%		
Atıl İşgücü Oranı (MA) (Zamana bağlı eksik istihdam+potansiyel işgücü+işsizler) TÜİK	21,40%	24,70%	24,10%	29,20%	25,60%	27,60%	28,20%		
ÖDEMELER DENGESİ									
Ödemeler Dengesi (Yıllıklandırılmış cari açık) TCMB	49 milyar USD	45,1 milyar USD	26,9 milyar USD	20,7 milyar USD	9,6 milyar USD	7,6 milyar USD	7,3 milyar USD		
İhracat (Ticaret Bak.) kümülatif	254,2 milyar USD	255,8 milyar USD	63,6 milyar USD	125,4 milyar USD	192,8 milyar USD	216,3 milyar USD	238,4 milyar USD	261,9 milyar USD	
İthalat (Ticaret Bak.) kümülatif	364,3 milyar USD	361,8 milyar USD	84,1 milyar USD	168,6 milyar USD	252,8 milyar USD	282 milyar USD	311,7 milyar USD	344 milyar USD	
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (Ticaret Bak.)	69,80%	70,70%	75,70%	74,40%	76,30%	76,70%	76,50%	76,10%	
Türkiye Brüt Dış Borç Stoku ve GSMH'ya oranı (HMB)	459,2 milyar USD (%50,7)	499,8 milyar USD (% 44,7)	506,8 milyar USD (% 43,8)	511,9 milyar USD (% 42,6)	525,8 milyar USD (%41,7)				
CDS	501,94	280,23	237,28	255,5	271,29	254	259,7	249,6	
FİYAT İSTİKRARI									
TÜFE (TÜİK)	64,27%	64,77%	68,50%	71,60%	49,38%	48,58%	47,09%	44,38%	42,12%
ÜFE (TÜİK)	97,72%	44,22%	51,47%	50,09%	33,09%	32,24%	29,47%	28,52%	27,20%
FINANSAL İSTİKRAR									
Toplam Krediler (BDDK)	7,5 trilyon TL	11,6 trilyon TL	12,8 trilyon TL	13,8 trilyon TL	14,9 trilyon TL	15,2 trilyon TL	15,6 trilyon TL	15,9 trilyon TL	16,2 trilyon TL
Toplam Mevduat (BDDK haftalık veriler)		14,8 trilyon TL	15,4 trilyon TL	16,4 trilyon TL	16,2 trilyon TL	18,2 trilyon TL	18,5 trilyon TL	19 trilyon TL	19,3 trilyon TL
Kredi/Mevduat Oranı (BDDK haftalık veriler)		75,20%	85,68%	84%	91,97%	85,90%	87,39%	83,68%	83,93%
Tüketici Kredileri ve Bireysel Kredi Kartları	1,53 trilyon TL	2,66 trilyon TL	3 trilyon TL	3,19 trilyon TL	3,45 trilyon TL	3,5 trilyon TL	3,6 trilyon TL	3,6 trilyon TL	3,7 trilyon TL
TCMB Ticari Krediler Faizi	14,02%	53,48%	66,29%	62,30%	59,02%	59,87%	60,24%	59,63%	60,04%
KAMU MALİYESİ									
Bütçe Açığı ve gerçekleşme oranı ve artış oranı (Bümko aylık bütçe uygulama sonuçları)	139 milyar TL (gerçekleşen)	1,3 trilyon TL (gerçekleşen)	513,4 milyar TL (%19,4)	747,1 milyar TL (%28) (%54,6)	1,074 trilyon TL (%40,5) (%109,5)	1,26 trilyon TL (%47,%) (%107,3)	1,27 trilyon TL (%48,2) (%139,8)	2,1 trilyon TL (%79,4) (%52,6)	
Bütçe Açığının GSYH daki Payı (Bümko)	1%	5,40%	(2024 bütçe hedefi) %6,4					(2024 gerçekleşen) %4,8	

ÖNCÜ GÖSTERGELER									
Sanayi Üretim endeksi ve yıllık değişim oranı (TÜİK/tak.etk.ar.san.ür.end.)	118,7 (%1,8)	121,4 (2,3)	110,8 (% 4,3)	105,3 (-%4,7)	106,4 (-%2,4)	107,9 (-%3,1)	109,6 (%1,5)		
İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (MA) (TCMB)	76,5	77,5	77,2	76,2	74,90%	74,90%	75,60%	75,60%	74,80%
Perakende Satış Hacmi Endeksi ve yıllık artış oranı (TA) (TÜİK)	147,1 (%24,6)	168,1 (%14,2)	156,8 (%19,8)	159,6 (% 8,6)	168,1 (%15,9)	164,5 (%15)	168,3 (%16,4)		
Tüketici Güven Endeksi (MA) (TÜİK)	75,6	77,4	79,4	78,3	80,6	80,6	81,3	81,3	81
Reel Kesim Güven Endeksi (ekonomik güven end.) (MA) (TÜİK)	101,6	103,4	103,5	100,5	99,2	102,2	103,4	102,7	102,6
Konut Satış Sayısı	1.485.622	1.225.926	105.394	79.313	140919	165.138	153.014	212.637	
İSO Türkiye İmalat PMI			50	47,9	44,3	45,8	48,3	49,1	48
Dünya Kompozit PMI (İSO)		51	52,3	50,9	48,8		50	49,6	
ABD PMI					47,30		49,7	49,4	
Euro Bölgesi PMI				45,80	45,00		45,2	45,1	

1. Büyüme

2024 yıl sonu büyüme verileri henüz açıklanmamıştır.

2. İstihdam

İstihdam verilerini toplu olarak değerlendirirsek, 2022'den bu yana istihdam oranının bir miktar arttığını ama buna karşılık, geniş tanımlı işsizlik olarak adlandırılan atıl işgücü oranının da arttığını görüyoruz.

3. Ödemeler Dengesi

Kasım sonu itibariyle ödemeler dengesi 7,3 milyar USD olmuştur. 2023 ve 2024 yıllarına göre ihracat artmış, ithalat ise azalmıştır. Kurlardaki düşük artışa rağmen bu tablo olumludur. Türkiye'nin brüt dış borç stokunun GSMH'a oranı % 50 lerden % 41,7'e gerilemiştir.

4. Fiyat İstikrarı

Aralık sonu itibariyle TÜFE'deki yıllık artış %42,12 e inmiştir. Ancak azalma oldukça yavaş seyretmektedir.

Öte yandan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yabancı para ticari krediler için yüzde 1,5 olan aylık büyüme sınırını yüzde 1'e indirirken, Türk lirası ticari kredilerde yüzde 2 olan aylık büyüme sınırını KOBİ kredileri için yüzde 2,5, diğer ticari krediler için yüzde 1,5 olarak farklılaştırmıştır. Bu karar ekonominin arz tarafını da seçici bir politika ile desteklemek anlamına gelmektedir.

5. Finansal İstikrar

Tüketici kredileri ve bireysel kredi kartlarındaki artış oranına baktığımızda burada bir daralma politikası izlendiği göze çarpmaktadır. Ancak aynı şeyi ticari krediler için de söylemek mümkündür.

Öte yandan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) zorunlu karşılık uygulamasında değişikliğe giderek yurtdışı repo, kredi ve katılım fonu zorunlu karşılık oranı yüzde 8'den yüzde 12'ye çıkardı. Bu suretle piyasadaki fazla nakdi çekmeyi amaçladı.

6. Kamu Maliyesi

2024 sonu itibariyle bütçe açığı hedeflenenin % 79,4 oranında 2,1 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılına göre % 52,6 oranında artmıştır. 2024’de hedeflenen bütçe açığının GSYH’a oranı %6,4 olmasına rağmen, gerçekleşme %4,8 oranında olmuştur.

7. Öncü Göstergeler

Sanayi endeksi ve imalat sanayi kapasite kullanım oranı düşük seyretmektedir. Tüketici güven endeksi ve reel kesim güven endeksi ve İSO İmalat PMI son iki ayda yükselme eğilimi göstermektedir. Keza konut satış sayısı da artmıştır. Ancak ABD imalat PMI yükselme eğilimine girmesine rağmen Euro Bölgesi PMI azalma trendindedir.

Bülent ÇAKAR

Bu yayını Batı YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. ortakları Yeminli Mali Müşavirler tarafından titizlikle hazırlanmaktadır. Amacımız mevzuat ve uygulamadaki değişiklikleri yorumlarımızla birlikte zamanında okuyucularımıza ulaştırmak ve genel anlamda yol gösterici olmaktır. Uygulamaların açıklanan hususların kendi özel durumlarına uygulanması konusunda Batı YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. ile bağlantı kurmalarını tavsiye ederiz. Bu yayındaki bilgilere dayanılarak yapılan uygulamalar nedeniyle doğabilecek zararlardan Batı YMM A.Ş. ortakları, çalışanları ve yazarları herhangi bir yükümlülük ve sorumluluk kabul etmemektedirler.